

blott var ett par år gammal. Under uppväxtåren synes han hafva haft ett andra hem i morfaderns, biskop Winstrups hus. Då biskopen som dekanus i teologiska fakulteten förrättade doktorspromotionen år 1607, lät han sin åttaårige dotterson förelägga promovendus, Curt Aslaksen, en serie frågor på latin, hvilket uppdrag den unge Stephanus till full belåtenhet utförde. Äfven om hans roll bestod i ett blott uppläsande af de latinska teserna, visar detta likväl att han redan vid så unga år varit i viss grad förtrogen med det latinska språket, en färdighet som han sedermera utvecklade till verkligt mästerskap.

Sedan Johannes Stephanus öfverflyttat till Sorö som föreståndare för dess skola, inskrefs sonen därstädes i början af år 1608, och fortsatte sina studier dels i Sorö, dels vid Herlufsholm, där han aflade studentexamen. I oktober 1615 immatrikulerades han vid 16 års ålder vid Köpenhamns universitet och tog där i april månad 1618 den filosofiska baccalaureatgraden.¹

Redan under sina tidigaste studieår kunde han tack vare en god ekonomisk ställning tillfredsställa den samlarelust, som följde honom under hela lifstiden. Fadern hade genom väl aflönade poster och en utmärkt affärsduglighet skaffat sig en ganska stor förmögenhet, och då Steffen var ende sonen, mötte det intet hinder för honom att i stor utsträckning tillfredsställa sina litterära intressen. Härtill kom att han efter morfaderns död 1614 disponerade ett icke obetydligt modernearf. Förmodligen har han dock icke behöft för sina direkta studier skaffa så stort bokförråd, enär väl faderns bibliotek stod till hans förfogande.

Stephanii första daterade bokförvärf är från år 1615. En liten oktavvolym utgifven af Frobenius i Basel och innehållande några klassiska författares skrifter jämte Erasmus Roterodami *Moriæ* och *Epistola ad Dorpium*, tryckta 1521, hvilket arbete tidigare tillhört en Frans Jörgensen, Franciscus Georgii, har inskriften »Possidet hunc Stephanus Johannis Haffniensis 1615».² Följande år har han anskaffat tvänne arbeten af Caspar Peucer, *Elementa doctrinæ de circulis coelestibus* och *De dimensione terræ*, tryckta i Wittenberg 1553 och 1554, samt sammanbundna i ett band.³ Från detta år härleder sig äfven Hieronymus Wildenbergs *Digestio totius philosophiæ humanæ*, tryckt i Basel 1545. Från år 1617 härröra ett par volymer. Hans Povlsen Resens i Wittenberg 1612 tryckta *Initia geometrica* har följande anteckning, skrifven af Stephanus med en redan nu fullt utbildad, synnerligen prydlig

¹ RØRDAM, senast a. a., s. 5 ff.

² Gammalt signum i UB 60:771.

³ Denna bok har förut tillhört Petrus Johannis Ripensis, förmodligen den Peder Hansen Riber, hvilken dog som superintendent på Gottland 1591.